

НАЦРТ ЗАКОНА О ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

1. Појам јавног предузећа

Члан 1.

Јавно предузеће је предузеће које обавља делатност од општег интереса, а које оснива држава, односно јединица локалне самоуправе или аутономна покрајина.

Јавно предузеће се оснива и послује у складу са овим законом, законом којим се уређују услови и начин обављања делатности од општег интереса и законом којим се уређују пословање привредног друштва.

На пословно име, седиште, заступање и статусне промене јавног предузећа, као и на друга питања која нису посебно уређена овим законом, односно законом којим се уређују услови и начин обављања делатности од општег интереса, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује правни положај привредних друштава које се односе на друштво с ограниченом одговорношћу и акционарско друштво (у даљем тексту: друштва капитала).

Државни капитал у јавном предузећу подељен је на акције или уделе одређене номиналне вредности и уписује се у регистар.

Државни капитал у јавном предузећу чине новчана средства уложена од стране државе и право коришћења над стварима и правима која су у државној својини.

2. Делатности од општег интереса

Члан 2.

Делатности од општег интереса, у смислу овог закона, јесу делатности које су као такве одређене законом у области: производње, преноса и дистрибуције електричне енергије; производње и прераде угља; истраживања, производње, прераде, транспорта и дистрибуције нафте и природног и течног гаса; промета нафте и нафтних деривата; железничког, поштанског и ваздушног саобраћаја; телекомуникација; издавања службеног гласила Републике Србије; информисања; издавања уџбеника; коришћења, управљања, заштите и унапређивања добара од општег интереса (воде, путеви, минералне сировине, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач), као и комуналне делатности.

Делатности у смислу става 1. овог члана јесу и делатности од стратешког значаја за Републику, као и делатности неопходне за рад државних органа и органа јединице локалне самоуправе, утврђене законом.

3. Облици организовања за обављање делатности од општег интереса

Члан 3.

Делатност од општег интереса обављају јавна предузећа.

Делатност од општег интереса може да обавља и привредно друштво, односно други облик предузећа (у даљем тексту: други облици предузећа), део предузећа и предузетник, у складу са законом којим се уређује њихов правни положај, када им надлежни орган повери обављање те делатности.

Други облици предузећа, део предузећа и предузетник у обављању делатности од општег интереса имају исти положај као и јавно предузеће, уколико одредбама овог закона није друкчије прописано.

II. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА И ДРУГИХ ОБЛИКА ПРЕДУЗЕЋА КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА

1. Оснивање јавног предузећа

Члан 4.

Јавно предузеће оснива Република Србија.

Права оснивача из става 1. овог члана остварује Влада Републике Србије.

Јавно предузеће за обављање комуналне делатности или делатности од значаја за рад органа јединице локалне самоуправе може да оснује јединица локалне самоуправе, актом који доноси скупштина јединице локалне самоуправе.

Јавно предузеће може да оснује и скупштина аутономне покрајине.

Члан 5.

Акт о оснивању јавног предузећа (у даљем тексту: оснивачки акт) садржи одредбе о:

- 1) називу и седишту оснивача;
- 2) пословном имену и седишту јавног предузећа;
- 3) делатности јавног предузећа;
- 4) правима, обавезама и одговорностима оснивача према јавном предузећу и јавног предузећа према оснивачу;
- 5) условима и начину утврђивања и распоређивања добити и сношењу ризика;
- 6) заступању јавног предузећа;
- 7) износу основног капитала, као и опису, врсти и вредности неновчаног улога;
- 8) органима јавног предузећа;
- 9) имовини која се не може отуђити, односно имовини за чије је располагање (отуђење и прибављање) потребна сагласност оснивача;
- 10) заштити животне средине;
- 11) другим питањима која су од значаја за несметано обављање делатности за коју се оснива јавно предузеће.

Одредба става 1. овог члана сходно се примењује и на садржину оснивачких аката предузећа са већинским учешћем државног капитала која обављају делатност од општег интереса.

2. Циљ оснивања и пословања

Члан 6.

Јавно предузеће оснива се и послује ради:

- 1) обезбеђивања трајног обављања делатности од општег интереса и уредног задовољавања потреба корисника производа и услуга;
- 2) развоја и унапређивања обављања делатности од општег интереса;
- 3) обезбеђивања техничко-технолошког и економског јединства система и усклађености његовог развоја;
- 4) стицања добити;
- 5) остваривања другог законом утврђеног интереса.

3. Услови за обављање делатности од општег интереса

Члан 7.

Јавна предузећа, други облици предузећа и предузетник могу да отпочну обављање делатности од општег интереса кад надлежни државни орган утврди да су испуњени услови за обављање те делатности у погледу:

- 1) техничке опремљености;
- 2) кадровске оспособљености;
- 3) заштите на раду;
- 4) заштите и унапређења животне средине;
- 5) других услова прописаних овим законом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса.

Други облици предузећа и предузетник могу да отпочну обављање делатности од општег интереса ако имају закључен уговор о правима и обавезама у обављању делатности од општег интереса (у даљем тексту: уговор).

Члан 8.

Права, обавезе и одговорности између јавних предузећа или привредних друштава са већинским учешћем државног капитала која обављају делатност од општег интереса и државе, односно јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине, уређују се актом о оснивању, а поједина права и обавезе могу се уредити и уговором у складу с овим законом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса.

Права, обавезе и одговорности између других облика предузећа или предузетника, који обављају делатност од општег интереса и државе, односно јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине, уређују се уговором у складу са овим законом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса.

Уговор из ст. 1. и 2. овог члана садржи нарочито одредбе о:

- 1) раду и пословању предузећа, односно предузетника;

- 2) правима и обавезама у погледу коришћења средстава у државној својини за обављање делатности од општег интереса, у складу са законом;
 - 3) обавезама предузећа, односно предузетника у погледу обезбеђивања услова за континуирано, уредно и квалитетно задовољавање потреба корисника производа и услуга;
 - 4) међусобним правима и обавезама у случају када нису обезбеђени економски и други услови за обављање делатности од општег интереса;
 - 5) правима и обавезама у случају поремећаја у пословању предузећа;
 - 6) другим правима и обавезама која произилазе из одредаба закона којим се уређује обављање поједине делатности од општег интереса и овог закона;
 - 7) другим питањима која су од значаја за остваривање и заштиту општег интереса.
- Уговор из ст. 1. и 2. овог члана, закључују Влада Републике Србије, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине и предузеће, односно предузетник који обавља делатност од општег интереса, пре отпочињања обављања те делатности.

4. Имовина

Члан 9.

Имовину јавног предузећа и других облика предузећа која обављају делатност од општег интереса, чине право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности и друга имовинска права, укључујући и право коришћења добара у јавној својини, односно добара од општег интереса.

Предузећа из става 1. овог члана, за обављање делатности од општег интереса, могу користити и средства у јавној и другим облицима својине, у складу са законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса, оснивачким актом и уговором.

Јавна предузећа и привредна друштва са већинским учешћем државног капитала која обављају делатност од општег интереса имају своју имовину којом управљају и располажу у складу са законом, оснивачким актом и уговором.

Привредна друштва са приватним капиталом, односно привредна друштва са већинским учешћем приватног капитала, која обављају делатност од општег интереса, имају своју имовину којом управљају и располажу у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава, оснивачким актом и уговором.

Државни капитал у јавном предузећу подељен је на акције или уделе одређене номиналне вредности и уписује се у регистар.

Државни капитал у јавном предузећу чине новчана средства уложена од стране државе и право коришћења над стварима и правима која су у јавној својини.

5. Одговорност за обавезе

Члан 10.

Јавно предузеће за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

Други облици предузећа која обављају делатност од општег интереса за своје обавезе одговарају у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава.

Предузетник који обавља делатност од општег интереса за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

6. Органи јавног предузећа

Члан 11.

Органи јавног предузећа су:

- 1) надзорни одбор
- 2) директор.

Надзорни одбор и директор су органи управљања јавног предузећа.

а) Надзорни одбор

Члан 12.

Председника и чланове надзорног одбора јавног предузећа именује и разрешава оснивач на период од пет година.

Надзорни одбор јавног предузећа има најмање три члана.

Једна трећине чланова надзорног одбора именује се на основу предлога надлежног одбора Народне скупштине, једна трећина на основу предлога ресорно надлежног министарства, а једна трећина из реда запослених у јавном предузећу.

Када је оснивач јавног предузећа локална самоуправа или аутономна покрајина, једна трећину чланова надзорног одбора именује се на основу предлога ресорног одбора скупштине јединице локалне самоуправе, односно аутономне покрајине, једна трећина на основу предлога надлежног органа извршне власти јединице локалне самоуправе, односно аутономне покрајине, а једна трећина из реда запослених у јавном предузећу.

Представници запослених у надзорном одбору предлажу се на начин утврђен статутом јавног предузећа.

Оснивачким актом јавног предузећа утврђује се број чланова надзорног одбора који мора бити непаран.

Члан 13.

За председника и чланове надзорног одбора може бити изабрано лице које испуњава следеће услове:

1. да је пословно способно,
2. да је стручњак у једног или више области из делокруга послова јавног предузећа,
3. да није запослено у јавном предузећу, осим уколико је члан надзорног одбора из реда запослених,
4. да није осуђивано на условну или безусловну казну за кривична дела против привреде или јавног саобраћаја, као и да му није изречена мера безбедности забране обављања делатности која представља претежну делатност јавног предузећа.

Члан 14.

Мандат председнику и члановима Надзорног одбора престаје истеком периода на који су именовани, оставком или разрешењем.

Мандат председнику и члановима надзорног одбора престаје пре истека периода на који су именовани, уколико надзорни одбор не достави оснивачу на сагласност годишњи програм пословања или ако оснивач не да сагласност на годишњи програм пословања јавног предузећа.

Председник и чланови Надзорног одбора којима је престао мандат, дужни су да врше своје дужности до избора новог надзорног одбора, односно именовања новог председника или члана надзорног одбора.

Члан 15.

Надзорни одбор:

- 1) утврђује пословну стратегију и пословне циљеве јавног предузећа и надзире њихово остваривање;

- 2) доноси планове рада и пословања и подноси их оснивачу на сагласност;
- 3) надзире рад директора;
- 4) врши унутрашњи надзор над пословањем јавног предузећа;
- 5) установљава рачуноводствене политике и политике управљања ризицима;
- 6) утврђује финансијске извештаје предузећа и подноси их оснивачу на усвајање;
- 7) доноси статут и подноси оснивачу на сагласност;
- 8) одлучује о статусним променама и оснивању других правних субјеката, уз претходну сагласност оснивача;
- 9) одлучује о расподели добити, уз сагласност оснивача;
- 10) даје сагласност директору за предузимање послова или радњи у складу са овим законом, статутом, одлуком оснивача и одлуком надзорног одбора;
- 11) врши друге послове у складу са овим законом, статутом и прописима којима се регулише рад и положај привредних друштава.

Надзорни одбор не може пренети питања из своје надлежности на директора или други орган или лице у јавном предузећу.

Члан 16.

Председник и чланови Надзорног одбора имају право на одговарајућу накнаду за рад у надзорном одбору.

Висина накнаде из става 1. овог члана утврђује оснивач, на основу критеријума садржаних у годишњем програму пословања јавног предузећа.

б) Директор

Члан 17.

Директора јавног предузећа именује оснивач на период од пет година, под условима, на начин и према поступку утврђеним овим законом.

Директора јавног предузећа именује Влада Републике Србије, орган одређен Статутом Аутономне покрајине Војводине, односно статутима локалних самоуправа.

Члан 18.

За директора се може именовати лице које испуњава следеће услове:

- 1) да је пословно способно,
- 2) да је стручњак у једној или више области из делокруга послова јавног предузећа,
- 3) да има високо образовање стечено на студијама другог степена и најмање 5 година радног искуства у једној или више области из привреде или делокруга послова јавног предузећа,
- 4) да није члан органа политичке странке или организације,
- 5) да није осуђивано за кривично дело против привреде, током периода од пет година рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се у тај период не урачунава време проведено на издржавању казне затвора,

- б) да лицу није изречена мера безбедности забране обављања делатности која представља претежну делатност јавног предузећа, за време док траје та забрана.

Статутом или оснивачим актом јавног предузећа могу се одредити и други услови које лице мора испунити да би могло бити именовано на место директора.

Члан 19.

Директор јавног предузећа:

1. представља и заступа предузеће
2. организује и руководи процесом рада
3. води пословање предузећа
4. одговара за законитост рада предузећа
5. предлаже програм рада и план развоја и предузима мере за њихово спровођење
6. предлаже финансијске извештаје
7. извршава одлуке надзорног одбора
8. врши друге послове одређене законом, оснивачким актом и статутом предузећа.

б.1. Именовање директора и јавни конкурс

Члан 20.

Директор јавног предузећа именује се на основу спроведеног јавног конкурса.

Члан 21.

Поступак јавног конкурса и предлагања кандидата који су испунили услове јавног конкурса спроводи Комисија за именовање Владе Републике Србије (у даљем тексту: Комисија), односно комисије за именовање Аутономне покрајине и локалне самоуправе.

Када поступак јавног конкурса спроводе комисије за именовање Аутономне покрајине или локалне самоуправе, један члан обавезно мора бити именован на предлог Сталне конференције општина и градова.

Члан 22.

Комисија има председника и четири члана, од којих председника и два члана именује Влада на период од пет година, док се два члана се именују за сваки појединачни избор.

Чланови Комисије не могу бити народни посланици, одборници у Скупштини АП Војводине или скупштинама локалних самоуправа, нити именована или изабрана лица у органима државне управе, органима аутономне покрајине или локалне самоуправе.

Чланови Комисије не могу бити запослени у јавном предузећу, нити бити чланови у органима јавног предузећа или привредног предузећа чији је оснивач Република Србија, АП Војводина или локална самоуправа.

Чланови који се именују за свако именовање морају бити стручна лица из области коју обавља јавно предузеће.

Члан 23.

Поступак јавног конкурса започиње доношењем одлуке Влада, на предлог ресорног министарства.

Предлог Влади за доношење одлуке о јавном конкурс у може поднети и надзорни одбор јавног предузећа.

Члан 24.

Јавни конкурс оглашава се у "Службеном гласнику Републике Србије" и неком од дневних јавних гласила које излази у целој Републици Србији, као и на интернет страници Владе.

Оглас о јавном конкурс у садржи податке о јавном предузећу, условима за запослење на радном месту, месту рада, стручној оспособљености, знањима и вештинама које се оцењују у изборном поступку и начину њихове провере, року у коме се подносе пријаве, лично име лица задуженог за давање обавештења о јавном конкурс у, адресу на коју се пријаве подносе, податке о доказима који се прилажу уз пријаву, месту, дану и времену када ће се обавити провера оспособљености, знања и вештина кандидата у изборном поступку.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс не може бити краћи од петнаест дана од дана оглашавања јавног конкурса у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Неблаговремене, недопуштене, неразумљиве или непотпуне пријаве и пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, Комисија одбацује закључком против кога се може изјавити жалба Влади.

Жалба из става 3. овог члана не задржава извршење закључка.

Члан 25.

Комисија саставља списак кандидата који испуњавају услове за именовање и међу њима спроводи изборни поступак.

У изборном поступку се, оцењивањем стручне оспособљености, знања и вештина, утврђује резултат кандидата према мерилима прописаним за избор.

Изборни поступак може да се спроведе у више делова, писменом провером, усменим разговором или на други одговарајући начин.

Ако се у изборном поступку спроводи писмена провера, приликом те провере кандидати се обавештавају о месту, дану и времену када ће се обавити усмени разговор с кандидатима.

Члан 26.

Кандидате који су са најбољим резултатом испунили мерила прописана за именовање Комисија увршћује на листу за избор и листу доставља Влади.

Влада ће именовати за директора кандидата са листе из става 1. овог члана.

Члан 27.

Именовани кандидат дужан је да ступи на рад у року од осам дана од дана коначности решења о именовању, изузев ако му Влада из оправданих разлога не продужи рок.

Ако изабрани кандидат не ступи на рад у року који му је одређен, сматра се да решење именовању није донето, а Влада може да именује неког другог кандидата са листе за избор.

Члан 28.

Решење о именовању доставља се кандидату који је изабран, односно именован и објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Кандидат који је учествовао у изборном поступку има право да у року од осам дана од дана објављивања решења у "Службеном гласнику Републике Србије" изјави жалбу ако сматра да изабрани кандидат не испуњава услове за именовање за директора или да су се у изборном поступку десиле такве неправилности које би могле утицати на објективност његовог исхода.

Кандидат који је учествовао у изборном поступку има право да до истека рока за жалбу, под надзором задуженог службеног лица, прегледа сву документацију јавног конкурса.

Члан 29.

Јавни конкурс није успео ако Комисија утврди да ниједан кандидат који је учествовао у изборном поступку није испунио мерила прописана за избор.

О томе да јавни конкурс није успео обавештавају се сви кандидати који су учествовали у изборном поступку.

6.2. Престанак мандата

Члан 30

Мандат директора престаје истеком периода на који је именован, оставком и разрешењем.

Директор коме је престао мандат дужан је да обавља послове директора до именовања новог директора или до именовања вршиоца дужности директора.

Члан 31

Директор може дати оставку писменим путем.

Оставка се у писаној форми подноси Влади, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе или Аутономне покрајине.

Члан 32

Предлог за разрешење директора могу поднети Влади надзорни одбор јавног предузећа, ресорно министарство и одбор Народне скупштине Републике Србије у чијој надлежности је делатност јавног предузећа.

Уколико предлог за разрешење подноси надзорни одбор или одбор Народне скупштине, уз предлог се мора поднети и мишљење ресорног министарства.

Члан 33.

Влада ће разрешити директора, пре истека мандата на који је именован:

- 1) уколико у току трајања мандата престане да испуњава услове да буде директор јавног предузећа,
- 2) уколико се утврди да је, због нестручног, несавесног обављања функције и поступања супротног пажњи доброг привредника и озбиљних пропуста у доношењу и извршавању одлука и организовању послова у јавном предузећу, дошло до знатног одступања од остваривања основног циља пословања јавног предузећа, односно од плана пословања јавног предузећа,
- 3) уколико буде правоснажно осуђен на условну или безусловну казну затвора.
- 4) у случајевима када је то другим законима предвиђено.

Члан 34.

Влада може разрешити директора, пре истека мандата на који је именован:

- 1) уколико се утврди да је, због нестручног, несавесног обављања функције и поступања супротног пажњи доброг привредника и озбиљних пропуста у доношењу и извршавању одлука и организовању послова у јавном предузећу, дошло до мањег одступања од остваривања основног циља пословања јавног предузећа, односно од плана пословања јавног предузећа,
- 2) у случајевима када је то другим законима предвиђено.

6.3. Суспензија

Члан 35.

Уколико против директора буде покренут преткривични или кривични поступак за кривична дела против привреде и правног саобраћаја, Влада ће донети решење о суспензији.

Суспензија траје док трају разлози због којих је донето решење о суспензији.

6.4. Вршилац дужности

Члан 36.

Влада Републике Србије, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе или Аутономне покрајине могу именовати вршиоца дужности директора, у следећим случајевима:

1. уколико директор коме је престао мандат одбија да врши дужност директора до избора новог,
2. уколико директор коме је престао мандат врши дужност директора на начин који може довести у опасност пословање јавно предузећа,

3. уколико буде донето решење о суспензији директора,
4. у случају смрти, губитка пословне способности директора,
5. у случају неуспеха јавног конкурса.

Вршилац дужности може се именовати на период не дужи од три месеца, који се не може продужавати.

У нарочито оправданим случајевима, а ради спречавања настанка материјалне штете, Влада може донети одлуку о именовању вршиоца дужности директора на још један период од најдуже три месеца.

Вршилац дужности има сва права и овлашћење директора.

7. Општи акти

Члан 37.

Општи акти јавног предузећа су статут и други општи акти утврђени законом.

Други облици предузећа који обављају делатност од општег интереса имају опште акте у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава.

8. Упис у регистар

Члан 38.

Јавна предузећа, као и други облици предузећа и предузетници који обављају делатност од општег интереса, уписују се у регистар у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

9. Оснивачка права

Члан 39

Јавна предузећа и привредна друштва са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса, могу основати зависно друштво капитала за обављање делатности из предмета свог пословања утврђеног оснивачким актом.

Јавно предузеће према зависном друштву капитала из става 1. овог члана, има права, обавезе и одговорности које има и оснивач јавног предузећа према јавном предузећу.

На акт из става 1. овог члана сагласност даје Влада Републике Србије, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине.

10. Улагање капитала

Члан 40.

Јавна предузећа, као и привредна друштва са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса и други облици предузећа која обављају делатност од општег интереса могу улагати капитал у друга друштва капитала за

обављање делатности од општег интереса или делатности која није делатност од општег интереса, на основу претходне сагласности Владе Републике Србије, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине.

11. Расподела добити

Члан 41.

Одлуку о расподели добити доноси надзорни одбор јавног предузећа уз сагласност оснивача.

Одлуком из става 1. овог члана део средстава по основу добити усмерава се оснивачу и уплаћује се на рачун прописан за уплату јавних прихода.

12. Однос према оснивачу

Члан 42.

Унапређење рада и развоја јавног предузећа, привредног друштва са већинским учешћем државног капитала, као и зависног друштва капитала, заснива се на дугорочном и средњерочном плану рада и развоја.

За сваку календарску годину јавно предузеће, привредно друштво са већинским учешћем државног капитала односно зависно друштво капитала, доноси годишњи програм пословања (у даљем тексту: Програм) и доставља га оснивачу ради давања сагласности најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину.

Програм се сматра донетим када на њега сагласност да оснивач јавног предузећа.

Програм садржи, нарочито: планиране изворе прихода и позиције расхода по наменама; планирани начин расподеле добити јавног предузећа; елементе за целовито сагледавање политике цена производа и услуга, као и политике зарада и запослености у том предузећу, односно зависном друштву капитала, који се утврђују у складу са политиком пројектованог раста цена и зарада коју утврђује Влада Републике Србије за годину за коју се Програм доноси; критеријуме за коришћење средстава за помоћ, спортске активности, пропаганду и репрезентацију, као и критеријуме одређивање накнаде за рад председника и чланове надзорног одбора.

Члан 43.

У јавном предузећу, привредном друштву са већинским учешћем државног капитала или зависном друштву капитала чији је оснивач јавно предузеће у коме није донет Програм до почетка календарске године за коју се доноси, зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним програмом за претходну годину, а цене производа и услуга које пружа то предузеће, односно друштво не могу се повећавати до доношења Програма у складу са чланом 42. овог закона.

Члан 44.

Јавно предузеће, привредно друштво са већинским учешћем државног капитала које обавља делатност од општег интереса или зависно друштво капитала чији је оснивач јавно предузеће, дужно је да министарству надлежном за послове финансија достављају тромесечне извештаје о реализацији Програма из члана 42. овог закона.

Министар за послове финансија прописује обрасце извештаја из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 45.

Усвојени програми јавних предузећа чији је оснивач локална самоуправа, односно аутономна покрајина, као и зависних друштва капитала чији је оснивач то јавно предузеће, достављају се министарству надлежном за послове финансија.

Уколико усвојени програм из става 1. овог члана садржи елементе који нису у складу са политиом пројектованог раста цена и зарада који за ту годину утврђује Влада Републике Србије, министар надлежан за послове финансија може издати налог да се привремено обустави пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије јединици локалне самоуправе, односно пренос припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит предузећа аутономној покрајини, до усклађивања тог програма са одредбама члана 42. став 4. овог закона.

Налог из става 2. овог члана, министар надлежан за послове финансија може издати и ако надлежни орган јединице локалне самоуправе, односно аутономне покрајине да се програм из става 1. овог члана, не извршава.

Влада Републике Србије ближе ће уредити поступак привремене обуставе средстава из става 2. и 3. овог члана, као и начин обавештавања и садржину обавештења о усклађивању програма из става 1. овог члана са одредбом члана 42. став 4. овог закона и о извршавању тог програма.

13. Јавност у раду

Члан 46.

Јавност у раду јавног предузећа, привредног друштва са већинским учешћем државног капитала које обавља делатност од општег интереса, као и зависног друштва капитала, обезбеђује се редовним извештавањем јавности о програму рада предузећа и реализацији програма.

Јавна предузећа, привредна друштва са већинским учешћем државног капитала које обављају делатност од општег интереса, као и зависна друштва капитала, дужна су да усвојени годишњи програм пословања из члана 42. овог закона и тромесечне извештаје о реализацији годишњег програма пословања из члана 44. овог закона објављују на својој интернет страници.

14. Промена делатности, седишта и фирме

Члан 47.

Јавно предузеће може, поред делатности за чије је обављање основано, да обавља и друге делатности уз сагласност оснивача.

Промена седишта и фирме јавног предузећа врши се уз сагласност оснивача, на начин утврђен оснивачким актом јавног предузећа.

15. Накнада за коришћење добара од општег интереса

Члан 48.

Јавна предузећа, други облици предузећа и предузетник, када у обављању делатности од општег интереса користе добра од општег интереса, плаћају накнаду за коришћење тих добара у складу са законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса, односно заштита, унапређење и коришћење добара од општег интереса.

16. Овлашћења оснивача

Члан 49.

У случају поремећаја у пословању јавног предузећа и привредног друштва са већинским учешћем државног капитала, које обавља делатност од општег интереса, оснивач може предузети мере којима ће обезбедити услове за несметано функционисање предузећа, односно привредних друштава и обављање делатности за које је предузеће, односно привредно друштво основано, осим ако је оснивачким актом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса другачије одређено, а нарочито:

- 1) промену унутрашње организације јавног предузећа;
- 2) разрешење органа које именује и именовање привремених органа предузећа, односно привредног друштва;
- 3) ограничења права појединих делова предузећа да иступају у правном промету са трећим лицима;
- 4) ограничење у погледу права располагања појединим средствима у државној својини;
- 5) друге мере одређене законом којим се уређују услови и начин обављања делатности од општег интереса и оснивачким актом.

Кад поремећај у пословању јавног предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе, односно аутономна покрајина може имати за последицу угрожавање живота и здравља људи или имовине, а надлежни орган оснивача не предузме благовремено мере из става 1. овог члана, те мере може предузети Влада Републике Србије

Члан 50.

За време ратног стања или непосредне ратне опасности оснивач може у јавном предузећу и привредном друштву са већинским учешћем државног капитала које обавља делатност од општег интереса, утврдити организацију за извршавање послова од стратешког значаја за Републику.

17. Обезбеђивање заштите општег интереса

Члан 51.

Ради обезбеђивања заштите општег интереса у јавном предузећу и привредном друштву са већинским учешћем државног капитала које обавља делатност од општег интереса, другим облицима предузећа, Влада Републике Србије, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине даје сагласност на:

- 1) статут;
- 2) давање гаранција, авала, јемстава, залога и других средстава обезбеђења за послове који нису из оквира делатности од општег интереса;
- 3) тарифу (одлуку о ценама, тарифни систем и др.) ;
- 4) располагање (прибављање и отуђење) имовином предузећа веће вредности, која је у непосредној функцији обављања делатности од општег интереса, утврђеном оснивачким актом;
- 5) акт о општим условима за испоруку производа и услуга;
- 6) улагање капитала;
- 7) статусне промене;
- 8) акт о процени вредности државног капитала и исказивању тог капитала у акцијама, као и на програм и одлуку о својинској трансформацији;
- 9) друге одлуке, у складу са законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса и оснивачким актом.

Предлог за давање сагласности из става 1. овог члана Влади Републике Србије подноси надлежно министарство.

Одредба става 1. овог члана сходно се примењује и на друштва капитала са већинским учешћем државног капитала која обављају делатност од општег интереса, ако оснивачким актом тог друштва није друкчије уређено.

Члан 52.

Остваривање општег интереса у другим облицима предузећа која обављају делатност од општег интереса за Републику, односно за јединицу локалне самоуправе или аутономну покрајину, обезбеђује се давањем сагласности Владе Републике Србије, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине на:

- 1) статут;
- 2) тарифу (одлуку о ценама, тарифни систем и др.) ;
- 3) друге одлуке у складу са законом којим се уређује обављање поједине делатности од општег интереса и уговором.

Предлог за давање сагласности из става 1. овог члана Влади Републике Србије подноси надлежно министарство.

Одредбе става 1. овог члана сходно се примењују и на предузетника који обавља делатност од општег интереса.

18. Остваривање права на штрајк

Члан 53.

У јавном предузећу и другим облицима предузећа који обављају делатност од општег интереса право на штрајк запослени остварују у складу са законом којим се уређују услови за организовање штрајка, колективним уговором и актом оснивача, односно послодавца о минимуму процеса рада.

Члан 54.

У случају да се у јавном предузећу, односно у другом облику предузећа које обавља делатност од општег интереса, не обезбеде услови за остваривање минимума процеса рада, министарство надлежно за област у оквиру које је та делатност, предузима неопходне мере, ако оцени да могу наступити штетне последице за живот и здравље људи или њихову безбедност и безбедност имовине или друге штетне неотклоњиве последице, и то:

- 1) увођење радне обавезе;
- 2) ангажовање радника из других техничко-технолошких система и других радника;
- 3) покретање поступка за утврђивање одговорности директора и председника и чланова надзорног одбора јавног предузећа.

III СХОДНА ПРИМЕНА

Члан 55.

Одредбе овог закона из чланова 12. до 16., 18. до 20., 23. до 30. и 32. до 35. сходно се примењују јавна предузећа и привредна друштва са већинским учешћем државног капитала које обављају делатност од општег интереса, а чији је оснивач локална самоуправа или аутономна покрајина.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 56.

Оснивачи јавних предузећа и привредних друштава са већинским учешћем државног капитала који врше делатности од општег интереса ускладиће оснивачка акта тих предузећа са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Јавна предузећа, привредна друштва са већинским учешћем државног капитала и зависна друштва капитала су дужна да у року од 30 дана од дана усклађивања оснивачких аката са одредбама овог закона изврше усаглашавање својих унутрашњих аката.

Мандат члановима управних и надзорних одбора јавних предузећа, привредних друштава са већинским учешћем државног капитала и зависним друштвима капитала чији је оснивач јавно предузеће престаје даном ступања на снагу овог закона.

Мандат директора јавних предузећа, привредних друштава са већинским учешћем државног капитала и зависних друштава капитала који врше делатности од општег интереса престаје даном ступања на снагу овог закона.

Управни и надзорни одбори, као и директори јавних предузећа, привредних друштава са већинским учешћем државног капитала који врше делатности од општег интереса и зависних друштва капитала, до избора нових надзорних одбора и директора предузећа, настављају са радом у складу са прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона и оснивачким актом који је био на снази до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 57.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник РС”, бр. 25/00, 25/02, 107/05, 108/05-испр. и 123/07-др.закон).

Члан 58.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.